

že za slovem *Moschianos* je rovněž tečka. 722, 7 jest čísti KL (= κα), jak četl už Škorpil), nikoliv κέ. I druhý díl podržel vysokou úroveň dílu prvního.

Radislav Hošek

Nápisy z Pompejí jako pramen pro poznání antického života. Jako pomůcku pro italské, studenty pořídl dobře promyšlený výběr pompejských nápisů *Giovanni Oscar Onorato*, žák bývalého profesora neapolské university Amadea Maiuriho, jenž uvedl stručnou předmluvou jeho vkusně vypracovanou příručku *Inscrizioni pompeiane. La vita pubblica*; vyšla ve sbírce *Melagrano*, vydávané ve Florencii v Casa editrice Sansoni, 1957. Stran 217. Po stručném úvodě (str. 13–20), v němž autor pojednal o významu nápisů jako autentických dokumentů pro poznání antického života v Pompejích, a po uvedení hlavní ediční bibliografie těchto památek, o níž se vydavatel opírá, následuje výběr 147 nápisů. Jsou sestaveny v sedmi oddílech v původním znění latinském i samnitském a s italským překladem. Pod nápisy Město, úředníci a občané (I. oddíl, č. 31–38), Veřejné budovy a svatyně (II. oddíl, č. 39–51), Ulice, různé stavby (III. oddíl, č. 52–64), Kultury a kněžstva (IV. oddíl, č. 65–82), Elogia, dedikace a císařské aklamace (V. oddíl, č. 83–90), Hry a zápasy gladiátorské (VI. oddíl, č. 91–101), Volby (VII. oddíl, č. 102–147) jsou sestaveny nápisy, v nichž defilují početná jména Pompejanů, kteří mají vztah k uvedeným druhům staveb a k veřejným projevům místního života, jak se reflektují v rytých nebo barvou provedených nástěnných nápisech. Jejich seznam je připojen v dalším úseku publikace. Poznámky nezbytné pro exegesi jednotlivých nápisů a odkazy na hlavní literaturu doplňují tuto epigrafickou edici (str. 111–192), jež je prvním souborem z pompejských nápisů v této selekci, který byl v Itálii vydán. Připojen je index koncordanci s CIL a s jinými edicemi nápisů. Několik vybraných fotozáběrů poskytuje přímý názor na nápisný dokument.

Gabriel Hejzlar

Griechischer Humor von Homers Zeiten bis heute (Kulturgeschichtlich interessante Texte aus drei Jahrtausenden). Griechisch und deutsch von *Gustav Soyter*. Schriften und Quellen der alten Welt Band 3. Akademie-Verlag Berlin 1959, str. 157.

Výbor ukázek řeckého humoru najde jistě mnohé čtenáře. Vždyť řecký humor byl spojen nejen se současným životem, ale tepal i to, co je věčně lidské: ženy, lidské vady, některá povolání, ap. Autor zajímavé chrestomatie si však vzal za cíl nejen uspořádat jakousi sbírku řeckých anekdot, nýbrž i předvést, jak se v kterém údobí měnil předmět komiky i technická komika. Zvláště jest si cenit toho, že se neomezil na pouhé veselé anekdoty, nýbrž že ukázal na celkové zaměření řeckého charakteru, který nebyl — jak se zpravidla traduje — jen pesimistický.

Chrestomatie sahá od nejstarších dob až do současnosti. Dělí se na část klasickou, hellenistickou, byzantskou a moderní. Každému oddílu je věnováno přibližně stejně místa. Každá ukázka je uvedena na levé straně, pravá strana přináší překlad. Poznámek v knize téměř není, v příloze jsou však uvedeny prameny, odkud byly ukázky převzaty, dále seznam autorů a seznam překladatelů. Z něho vidíme, že se pořadatel chrestomatie nebál převzít překlady starší, ať už jde o překlad Apeltův, Krumbachrův anebo i Goethův.

Že rozsah chrestomatie nedovolil pořadatelů přilížit široký výběr z jednotlivých autorů, vysvítá z rozsahu knihy. Přesto však má kniha ten velký klad, že seznamuje čtenáře i s texty méně známými a že při výběru textů byzantských a novořeckých přináší pěkný výběr ukázek zvláště lidového humoru.

Radislav Hošek